

Fundusze Europejskie
Polska Cyfrowa

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

SYLABUS PRZEDMIOTU

Wykrywanie Incydentów

I. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu	<i>Wykrywanie incydentów</i>
Kod przedmiotu	WYI
Rodzaj przedmiotu	specjalistyczny
Kierunek studiów	Informatyka
Poziom kształcenia	II stopień
Profil kształcenia	Ogólnoakademicki
Rok studiów	drugi
Rodzaje zajęć i liczba godzin	
Wykład	0
Ćwiczenia	0
Laboratoria	30
Praktyki	0
Liczba punktów ECTS	3

Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail wykładowcy
(wykładowców)/ prowadzących zajęcia

- mgr inż. Konrad Popławski konrad.poplawski@pm.me

Język wykładowy	polski
Przedmiot prowadzony zdalnie (e-learning)	tak, częściowo

II. Informacje szczegółowe

1. Cele przedmiotu

Przedmiot stawia następujące cele:

- poznanie metodyk obsługi incydentów bezpieczeństwa
- poszerzenie wiedzy o technikach wykorzystywanych przez cyberprzestępców

- nabycie umiejętności wykrywania incydentów bezpieczeństwa
- doskonalenie zdolności analitycznych
- zapoznanie ze środowiskiem i technologiami wykorzystywanymi do wykrywania i zarządzania incydentami bezpieczeństwa
- zapoznanie się z możliwościami zastosowań wywiadu zagrożeń w wykrywaniu i obsłudze incydentów
- doskonalenie zdolności do pracy w zespole
- wskazanie możliwych specjalizacji i kierunków samorozwoju.

2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych

Znajomość budowy i funkcjonowania sieci TCP/IP w szczególności protokołów TCP/UDP oraz protokołów aplikacyjnych http(s), DNS, FTP, telnet, SSH, SMB.

Podstawowa umiejętność administracji systemami Linux i Windows.

Podstawowe umiejętności z zakresu bezpieczeństwa informacji.

Znajomość funkcjonowania aplikacji webowych oraz baz danych.

3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów

Symbol EU dla przedmiotu	Symbol EK dla kierunku studiów	Po zakończeniu modułu i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:
WY_01	KINF2_U05 KINF2_U07	Potrafi określić cechy incydentu bezpieczeństwa.
WY_02	KINF2_W03 KINF2_W04	Zna metodyki zarządzania incydentami i przedstawić ich etapy.
WY_03	KINF_U10	Potrafi przygotować raport opisujący incydent bezpieczeństwa.
WY_04	KINF_U11 KINF_K01	Potrafi wykorzystać wywiad zagrożeń do wykrywania incydentów.
WY_05	KINF2_U05 KINF2_U07	Potrafi odwzorować incydent wykorzystując modele zagrożeń.
WY_06	KINF2_W03 KINF2_W04	Zna metody i technologie wykorzystywane do wykrywania ataków cybernetycznych.
WY_07	KINF2_U03 KINF2_U05 KINF2_U07	Potrafi scharakteryzować technologię SIEM i jej zastosowanie w wykrywaniu incydentów.
WY_08	KINF2_U05 KINF2_U07	Potrafi zidentyfikować ataki na zewnętrzne usługi sieciowe.
WY_09	KINF2_U05 KINF2_U07	Potrafi rozpoznać i dokonać analizy ataków typu <i>phishing</i> .
WY_10	KINF2_U05 KINF2_U07	Potrafi przeprowadzić podstawową analizę złośliwych dokumentów elektronicznych.
WY_11	KINF2_W03 KINF2_W04	Rozumie techniki rekonesansu i techniki ich wykrywania.

Fundusze Europejskie
Polska Cyfrowa

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

WY_12	KINF2_W03 KINF2_W04	Rozumie charakterystykę ruchu Command & Control i możliwości jego identyfikacji.
WY_13	KINF2_U05 KINF2_U07	Potrafi zidentyfikować próby eskalacji uprawnień.
WY_14	KINF2_U05 KINF2_U07	Potrafi przedstawić metody utrwalania dostępu i sposoby na ich rozpoznanie.
WY_15	KINF2_U05 KINF2_U07	Potrafi przedstawić przykłady technik ruchu poprzecznego i metody ich detekcji.
WY_16	KINF2_W03 KINF2_W04	Zna techniki eksfiltracji danych i metody ich wykrycia.
WY_17	KINF2_W03 KINF2_W04	Zna charakterystykę ataków w środowisku chmurowym i możliwości ich identyfikacji.

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla przedmiotu

Lp.	Symbol EU dla przedmiotu	Godzin Wykład	Godzin ĆW/ LAB/ SEM	Godzin pracy własnej	Opis treści kształcenia modułu zajęć/przedmiotu
Suma		0	30	45	
1.	WY_01 WY_02 WY_03		2	3	Wprowadzenie do wykrywania incydentów bezpieczeństwa: Charakterystyka incydentu bezpieczeństwa. Porównanie metodyk zarządzania incydentami.
2	WY_04 WY_05		2	3	Modelowanie i wywiad zagrożeń: Wykrywanie incydentów w oparciu o wywiad zagrożeń oraz wykorzystanie modeli „Cyber Kill Chain” i Mitre „Att&ck” do przedstawienia cyklu ataku cybernetycznego.
3.	WY_06		1	2	Metody i systemy wykrywania ataków: Zapoznanie z podstawowymi metodami wykrywania ataków. Porównanie możliwości systemów IDS, EDR, WAF oraz UBA.
4.	WY_07		2	4	Technologia SIEM: Zapoznanie się z możliwościami wykorzystania rozwiązań SIEM do identyfikacji ataków cybernetycznych.
5.	WY_08		2	4	Ataki na perymetr sieci: Przegląd wybranych technik ataków na zewnętrzne usługi sieciowe i aplikacje webowe oraz ich detekcji.
6.	WY_09 WY_10		4	4	Ataki typu phishing i złośliwe dokumenty: Analiza wybranych wariantów ataków wykorzystujących pocztę elektroniczną i złośliwe dokumenty elektroniczne.
7.	WY_11		2	3	Rekonesans: Wykrywanie aktywności cyberprzestępców związanych z rozpoznaniem otoczenia skompromitowanych systemów informatycznych.
8.	WY_12		3	4	Ruch Command & Control: Poznanie wybranych metod komunikacji z serwerami C2 i opracowanie sposobu ich identyfikacji.
9.	WY_13		2	4	Escalacja uprawnień: Przedstawienie metod podnoszenia uprawnień oraz ich detekcji.
10.	WY_14		3	4	Techniki utrwalania dostępu: Prezentacja sposobów na zapewnienie trwałego dostępu

					do skompromitowanych systemów i ich identyfikację.
11.	WY_15		3	4	Techniki ruchu poprzecznego: Omówienie kluczowych technik poruszania się po skompromitowanej sieci oraz generowanych przez nie śladów.
12.	WY_16		1	3	Eksfiltracja danych: Poznanie technik eksfiltracji danych oraz metod ich detekcji.
13.	WY_17		2	3	Ataki w chmurze: Metody wykrywania incydentów w środowisku chmurowym.
14.	WY_03		1	0	Podsumowanie kursu

5. Zalecana literatura

- 1) Steve Anson, "Applied Incident Response", Wiley, 2020
- 2) Gerard Johansen, "Digital Forensics and Incident Response: Incident response techniques and procedures to respond to modern cyber threats", Packt, 2020
- 3) Yuri Diogenes, Erdal Ozkaya, "Cybersecurity – Attack and Defense Strategies: Infrastructure security with Red Team and Blue Team tactics", Packt, 2019
- 4) Chris Sanders, "Practical Packet Analysis: Using Wireshark to Solve Real-World Network Problems", No Starch Press, 2017
- 5) Chris Sanders Jason Smith, "Applied Network Security Monitoring: Collection, Detection, and Analysis", Syngress, 2014
- 6) Richard Bejtlich, "The Practice of Network Security Monitoring: Understanding Incident Detection and Response", No Starch Press, 2013

V. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne)

Realizacja	Metody i formy prowadzenia zajęć
	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień
	Wykład konwersatoryjny
	Wykład problemowy
	Dyskusja
	Praca z tekstem
✓	Metoda analizy przypadków
✓	Uczenie problemowe (Problem-based learning)
✓	Gra dydaktyczna/symulacyjna
✓	Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)
	Metoda ćwiczeniowa
✓	Metoda laboratoryjna
	Metoda badawcza (dociekania naukowego)
	Metoda warsztatowa
✓	Metoda projektu
✓	Pokaz i obserwacja
	Demonstracje dźwiękowe i/lub video
	Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)
✓	Praca w grupach
	Wykład zdalny w czasie rzeczywistym
	Wykład zdalny asynchroniczny uzupełniony spotkaniem w czasie rzeczywistym
	Wykład zdalny asynchroniczny z aktywnością studenta uzupełniony spotkaniem w czasie rzeczywistym
✓	Ćwiczenia/laboratoria/konwersatoria zdalne w czasie rzeczywistym
	Ćwiczenia zdalne asynchroniczne z pracą indywidualną studenta uzupełnione spotkaniem w czasie rzeczywistym
	Ćwiczenia zdalne asynchroniczne z pracą grupową studentów uzupełnione spotkaniem w czasie rzeczywistym
✓	Laboratorium cyfrowe zdalne uzupełnione spotkaniem w czasie rzeczywistym
	Konwersatorium asynchroniczne zdalne uzupełnione spotkaniem w czasie rzeczywistym
	Seminarium zdalne w czasie rzeczywistym
	Seminarium asynchroniczne zdalne ze spotkaniem w czasie rzeczywistym
	Inne (jakie?) -

Fundusze Europejskie
Polska Cyfrowa

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne

	Symbole EU dla modułu zajęć/przedmiotu
--	---

Sposoby oceniania

Fundusze Europejskie
Polska Cyfrowa

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

			W Y: 0 1, 0 2, 0 3, 0 4, 0 5, 0 6, 0 7, 0 8, 0 9, 1 0, 1 1, 1 2, 1 3, 1 4, 1 5, 1 6, 1 7							
--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--

Egzamin pisemny										
Egzamin ustny										
Egzamin z „otwartą książką”										
Kolokwium pisemne										
Kolokwium ustne										
Test										
Projekt										
Esej										
Raport										
Prezentacja multimedialna										
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)										
Portfolio										
Zadania cząstkowe na wykładzie										
Zadania cząstkowe na laboratorium			✓							

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		30
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	5
	Czytanie wskazanej literatury	5
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, itp.	10
	Przygotowanie projektu	0
	Przygotowanie pracy semestralnej	0
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	0
	Praca z materiałem do samokształcenia (np. Jupyter Notebook)	5
	Praca z laboratorium cyfrowym (np. Code Runner)	20
	Inne (jakie?)	
SUMA GODZIN		75

Fundusze Europejskie
Polska Cyfrowa

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	3
------------------------------------	---

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanego modułu lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM

Ocena	Kryterium
bardzo dobry (bdb; 5,0)	od 88% punktów
dobry plus (+db; 4,5)	od 80% punktów
dobry (db; 4,0)	od 70% punktów
dostateczny plus (+dst; 3,5)	od 60% punktów
dostateczny (dst; 3,0)	od 50% punktów
niedostateczny (ndst; 2,0)	poniżej 50% punktów